

AAE:n Social Security Subcommittee 10.10.2024

AAE:n vuosikokous Budapestissa

Meeri Kesälä

Kokouksen aluksi käytiin tiivistäen neljä esitystä, joita ryhmän jäsenet olivat esittäneet ECA2024 -konferenssissa Roomassa. Yhtenä esityksistä oli myös Meeri Kesälän esitys TyEL:in maksuluokkamallista esimerkkinä IFRS-kirjanpitosäännösten soveltamisen vaikutuksista.

Kesälän esitelmä ja idea työnantajakannusteista herätti keskustelua. Hartwig Sorger esitti, että työnantajille voisi laatia jonkinlaisen kannusteen myös työntekijän vanhuuseläkkeelle siirtymisen lykkäämiseen. Työnantajalla voisi olla mahdollista vaikuttaa työssä jatkamiseen alimman vanhuuseläkeiän jälkeen.

Seuraavaksi käytiin läpi kommentteja julkaisuluonnokseen THE NEW "AGE" FOR SOCIAL SECURITY and how we can get there. Ryhmä on perinteisesti laatinut laajan kommenttipaperin aina komission AWG- ja PAR- raporttien julkaisun jälkeen. Mahdolliset lisäykset ja loput kommentit toivottiin lokakuun loppuun mennessä. Lisäksi kerättiin ideoita webinaarin aiheeksi vuodelle 2025. Keskusteltiin sekä julkaisun että webinaarin jakelusta ja esitettiin, että edellisvuoden Social Security Forum -webinaarin osallistajat ja esiintyjät olisivat otollinen yleisö.

Working Group: Methodology and Projections -ryhmän uusi puheenjohtaja Meeri Kesälä kertoi ryhmän kuulumisia. Edellinen puheenjohtaja Mark Lee ei enää pystynyt jatkamaan ryhmässä muiden kiireiden takia ja ryhmä ei vielä ollut ehtinyt kokoontua uuden puheenjohtajan johdolla. Tarkoitus olisi edelleen jatkaa automaattisten vakauttajien tarkastelua. Gregorio Gil de Rozas ehdotti, että WG voisi tutkia myös AWG- ja PAR-raporttien vastaanottoa ja näiden tietojen hyödyntämistä Euroopan maissa. Myös maahanmuuton ennustamisen menetelmien tutkimista tarkemmin ehdotettiin.

Working Group: Adequacy of Pensions -ryhmän puheenjohtaja Tibor Parniczky piti esityksen sukupolvien välisestä oikeudenmukaisuudesta ja Working Group: Mortality -ryhmän puheenjohtaja David Bogataj uusimmista väestömuutoksista.

Aika loppu kesken, eikä ehditty käsitellä mahdollisia muita asioita, joita olisi ilmeisesti ollut. Ryhmä pitää etäkokouksen joulukuussa ja seuraava lähikokous on AAE:n kevätkokouksen yhteydessä Edinburgissa 10.4.2025.

Joint meeting Insurance, Pensions and Risk Management Committees 10.10.2024

Pensions Committee 10.10.2024

AAE:n vuosikokous Budapestissa

Meeri Kesälä (Observer-roolissa)

Ryhmiä yhteiskokouksessa käytiin läpi AAE:n erilaisia lausuntoja ja niiden aikatauluja sekä sidosryhmien tapaamisia. Esko Kivisaari esitti tekoälyyn keskittyvän ryhmän työtä. Hän vitsaili, että tekoälystä ollaan huolissaan, sillä sen ajatellaan korvaavan luovaa työtä. Tämän ei kuulemma tarvitse huolettaa aktuaareja, sillä kukaan ei ajattele, että aktuaarit olisivat erityisen luovia.

Pension Committee -ryhmässä käytiin aluksi perinteinen maakierros, jossa yhdistysten edustajat saivat tuoda esille ajankohtaisia asioita. Espanjassa luodaan paraikaa uusia kakkospilarin järjestelmiä täydentämään ykköspilaria. Uudistus perustuu vuoden 2022 lakiin ja siitä pidetään esitys jossakin tulevassa kokouksessa. Bulgaria odottaa OECD:n pian julkaistavia suosituksia eläkejärjestelmälleen, ja he olisivat

kiinnostuneita vertailemaan kokemuksia pienen maan sijoitusstrategioista ja ikääntymiseen varautumisesta. Hollannissa ja Belgiassa on myös eläkeuudistuksia. Pohdittiin, olisiko syytä perustaa uusi työryhmä WG Value for Pensions.

Esiteltiin Euroopan komission raporttia Study supporting the monitoring of care credits in occupational pension schemes eli vertailua eläkkeen karttumisesta hoivajaksoilta EU-maissa. Gregorio Gil de Rozas piti esityksen Gender Wealth Gap at Retirement, jossa hän tarkasteli erityisesti vertailuindeksiä WTW Wealth equity index. Indeksien mukaan maailmanlaajuisesti naisten varallisuus eläkkeelle siirtymisen iässä on 74 % miesten vastaavasta ja Euroopassa luku on 77 %. Molemmat aiheet herättivät paljon keskustelua. Vaikka hoivajaksoilta karttuisi eläkettä, työuran aikaiseen karttumaan vaikuttaa myös hoivatyön vuoksi tarvittu ”vapaaehtoinen” työn vähentäminen esimerkiksi osa-aikatyön muodossa. Jossain maissa eläkevarallisuuteen vaikuttavat myös eläkesäästäjän omat valinnat esimerkiksi sijoittamisen riskillisyydestä. Minkälaiset sukupuolierot varallisuudessa ovat oikeutettuja tai mitä eroja on tarve kompensoida?

Ruben Laros esitteli Brysselissä työn alla olevaa sääntelykehikkoa Financial Data Access regulation (FiDA). Kehikko on osa vuonna 2020 julkaistua Euroopan komission Digital Finance Strategy -tulevaisuuskuva ja seuraava askel PSD2-direktiivistä maksupalveluille. PSD2-direktiivin myötä pankkitilien data saatii rajapinnan kautta käyttöön, mikä mahdollisti esimerkiksi Mobile Pay -maksujärjestelmän kaltaisia innovaatioita. FiDAn osalta kyseessä ei kuitenkaan ole maakohtaiseen lainsäädäntöön mukautettava direktiivi, vaan suoraan sovellettava säännös. Säännös ei kuitenkaan koske sosiaaliturvatietoja (ml. Lakisääteiset eläkkeet) eikä terveystietoja sisältävää dataa. Sääntely koskisi kuitenkin laajaa joukkoa mm. luottolaitoksia, vakuutus- ja sijoitusyhtiöitä. Keskusteltiin, että eläkedata voisi olla sääntelyn piirissä myös Pension Tracking Services -palveluita tuottava yhtiön kautta, mikäli sääntely koskisi tällaista yhtiötä. Kehikon peruskäsitteitä ovat asiakas, datan omistaja (data holder) sekä datan käyttäjä (data user). Mikäli asiakas antaa suostumuksen tai toimeksiannon, datan käyttäjä voi hakea tietoa datan omistajalta rajapinnan kautta. Datan käyttäjä voisi tarjota asiakkaalle palveluita esimerkiksi talouden suunnittelua ja finanssituotteiden kilpailutusta varten. Avoinna on esimerkiksi, pitääkö teknologiajättien (esim Google, Meta) toimimista datan käyttäjinä rajata jollain tavalla. Myös tämä aihe herätti paljon keskustelua.

Kolmas laajempi aihe oli keskustelu AAE kommenttipaperista EIOPA:n tekniseen ohjeeseen IORP II –valvonnasta (Directive on the Institutions for Occupational retirement Provision). Keskustelun kunnollinen seuraaminen olisi edellyttänyt tarkempaa perehtymistä direktiiviin, ohjeeseen ja paperiluonnokseen.

Myöskään tämä ryhmä ei ehtinyt käydä läpi koko asialistaa, vaan sen käsittelyä jatketaan etäkokouksessa.